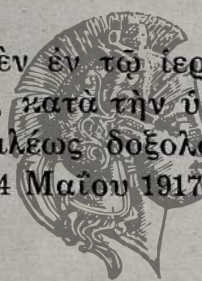

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
 ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΗΘΥΜΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
 ΑΡ. 2569
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΜΑ

Ἀπαγγελθὲν ἐν τῷ ἱερῷ ναῶ
 τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Α. Μ.
 τοῦ Βασιλεως δοξολογίαν
 τῇ 14 Μαΐου 1917

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1917

3174

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΓΙΩΓ ΙΑΝΘΑ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΝΗΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαΐου 1917

Ἄριθ. πρωτ. 32.

Πρὸς

Τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μηθύμνης (Λέσβου)

Κύριον Κύριον Βασιλείου

Σεβασμιότατε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Πανησιωτικοῦ Συλλόγου, προκειμένου νὰ πανηγυρίσῃ ἐν τῷ ἐνταύθῃ Μητροπολιτικῷ Ναῶ τὴν 14ην Μαΐου, ὡς ἐπέτειον τῆς διασώσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἀσθενείας Αὐτοῦ, ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου ἡμέραν περιφανοῦς τοῦ Συλλόγου ἐορτῆς καθιερωθεῖσαν κατὰ τὸ Καταστατικὸν αὐτοῦ, προέκρινεν Ὑμᾶς τὸν δι' ἑνθεον ζῆλον διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα διακρινόμενον, ὅπως ἐμφανήσῃτε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς, ὅπως, εὐαρεστούμενος, ἀποδεχθῆτε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου.

Μετ' ἰδιαζούσης πρὸς Ὑμᾶς ὑπολήψεως

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΝΩΕ

Ὁ Γραμματεὺς
Ν. Μαυροάκης

Ὁ Ἐθνικὸς Παννησιωτικὸς Σύλλογος ὡς ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου καθώρισεν ἐν τῷ 14ῳ ἄρθρῳ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ τὴν 14ην Μαΐου ἐκάστου ἔτους, ἐπέτειον ἡμέραν τῆς διασώσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ' χάριτι θεία, ἐκδηλωθεῖσιν δι' ὑπερφυοῦς θαύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου. Αἱ χαλεπαὶ ἡμέραι, ἃς σήμαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος διέρχεται, κατέστησαν φύσει ἀδύνατον εἰς τὸν Παννησιωτικὸν Σύλλογον, ὅπως, φέρον εὐγνωμοσύνης ἀποτίων πρὸς τὴν Θαυματουργὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας εἰκόνα τῆς Τήνου, ἐν τῇ νήσῳ ὅπου τὸ Παλλάδιον τοῦτο τοῦ Χριστιανισμοῦ φυλάσσεται, τελέσῃ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ, νέον καθιερῶν οὕτω προσκλήνυμα Πανελλήνιον. Ἄλλ' Ἐκείνη, ἣτις διέσωσε τὸν Μέγαν ἡμῶν Βασιλέα, θέλει βοηθήσῃ ἡμᾶς ὅπως ἀπὸ τοῦ προσεγγούς ἔτους ἐκτελώμεν ἀνελλιπῶς τὸ καθήκον τοῦτο πάντος Ἑλλήνος.

Ἐν τούτοις μετὰ περισσῆς αἰγῆς καὶ μεγαλοπρεπείας ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐνταῦθα Δημιουργικῷ Ναοῦ ἡ πρώτη τοῦ Παννησιωτικοῦ Συλλόγου ἑορτή. Προεξάρχοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ συνιερουργούντων τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων μετ' ἀπάντων τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων τῶν Νέων Χωρῶν καὶ Παλαιᾶς Ἑλλάδος, πρωτοφανῆς εἰς μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐπιβολὴν ἐγένετο Λειτουργία καὶ δοξολογία ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Παρισταμένον πλείστον ἐκ τῶν ἐπισήμων, ἐν οἷς οἱ πρώην Προθυπουργοὶ κ. κ. Σ. Δραγούμης, Δ. Ράλλης, Δ. Γούναρης καὶ Σ. Λάμπρος, οἱ ὑπουργοὶ κ. κ. Ράλλης, καὶ Νέγρης, οἱ πρώην ὑπουργοὶ κ. κ. Δ. Βοκοτόπουλος, Σ. Στάης, Γ. Στρέϊτ, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Λέλιος, ὁ Πρόταμις τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σκοῦφος,

πλείστοι Βουλευταὶ, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, τοῦ Προεδρείου ὀλοκλήρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανησιωτικοῦ Συλλόγου καὶ ἀσφρακτικῶς πεπληρωμένης τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ πλῆθους κόσμου, ἐξεφώνησεν ἐπίκαιρον λόγον πρὸς τοῦτο παρακληθεὶς παρὰ τοῦ Συλλόγου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μηθύμνης (Λέσβου) κ. Βασιλείος. Ἐκστασις κυριολεκτικῶς συνεῖχε τὰ πλῆθη καὶ μυχιαιτάτη ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις ἐκ τῆς ἀληθῶς ὑπερόχου δυνάμεως τοῦ λόγου τοῦ ἐνθέου ἐξ ἱεροῦ ἐνδουσιασμοῦ Μητροπολίτου, τοῦ ὑπερομάχου τούτου στρατιώτου τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα, ὅσα καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, πλειστάκις ἐκδηλωθεῖσα διὰ ζωηροτάτων ἐπευφημιῶν τῶν κατὰ κλίμακα τῆς Μητροπόλεως κόσμου καὶ διαφόρων ζήτωκοιτανῶν ὑπὲρ τοῦ ἐπὶδοξου ἡμῶν Βασιλέως.

Ὁ Πανησιωτικὸς Σύλλογος εὐγνωμονεὶ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μηθύμνης καὶ καθήκον αὐτοῦ θεωρεῖ νὰ δημοσιεύσῃ τὸν λόγον αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΚΟΜΒΟΠΟΥΛΟΥ

Μητροπολίτου Μηθύμνης

Π ρ ο σ φ ῶ ν η μ α

ἀπαγγελθὲν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τὴν Δοξολογίαν, τὴν ψαλεῖσαν τὴν 14ην Μαΐου 1917 ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐπετείῳ ἐορτῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανησιωτικοῦ Συλλόγου.

Αἱ γνωσταὶ θλιβεραὶ περιπέτειαι καὶ δοκιμασίαι καθ' ὅν ἀπὸ διετίας καὶ ἐπέκεινα ἐν καρτερίᾳ καὶ ἠθικῇ ἀντοχῇ ἀπαραιμίλλω ἀντιπαλαίει σὺν παντὶ τὸ Ἑλληνικόν, συνήγαγον ἐνταῦθα καὶ πάντας τοὺς ἀνὰ τὰς Ἑλληνικὰς Νήσους εὐγενεῖς ἀντιπρο-

σώπους τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας καὶ εὐθαρσεῖς προμά-
χους τῆς Ἐθνικῆς Βασιλείας. Ἐξεδίωξεν αὐτοὺς
ἀπὸ λίαν προσφιλῆ γενέθλια ἐδάφη καὶ ἀπέσπασεν
ἀπανθρώπως ἀπὸ λίαν ἀγαπητὰ πρόσωπα συγγε-
νῶν, γνωρίμων καὶ συμπολιτῶν ραδιουργία μυσαρὰ
καὶ πατριδομάχος πολιτικὴ ἀντίληψις ἐθνικῶν ἀπο-
στατῶν. Ἀλλὰ συνήνωσεν ἠθικῶς ἀρρήκτως ἐνταῦ-

τὴν αἰγίδα τῆς ἐλευθερίας πάντας τούτους
τοὺς δεδιωγμένους ἕνεκεν δικαιοσύνης πατριωτικῆς,
ἕνεκεν πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Βασιλέα
καὶ τὴν Πατρίδα καὶ συνηδέλωσεν ὑπὸ τὴν σημαίαν
τῶν αὐτῶν ὑγιῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημά-
των μετὰ πάντων μὲν ἐν γένει τῶν ὀρθοφρονούντων
Ἑλλήνων πολιτῶν, ἀλλ' ἰδιαίτατα μετὰ τῶν ἐν τῇ
πόλει ταύτῃ μονίμως ἐγκατεστημένων καὶ διαβιού-
των ὁμοφρόνων Νησιωτῶν.

Ἐκ τῆς ψυχρῆς ταύτης συνάντησεως καὶ συναδελ-
φώσεως προήλθε φέρελις ὁ «Ἑθνικὸς Πανθησιω-
τικὸς Σύλλογος», ἰδρυθεὶς πρὸ μηνῶν, συγκεντρῶν
πάντα τὰ φιλογενῆ τέκνα τῶν εὐσάνδρων Ἑλληνικῶν
Νήσων καὶ προτιθέμενος ἅγιον σκοπὸν, τὴν παντοί-
αν ἀρωγὴν καὶ ἀνακούφισιν τῶν ἀδελφῶν Νησιω-
τῶν τῶν τελούντων ὑπὸ τὸν νέον ζυγὸν τῶν ἀνταρ-
τῶν καὶ τὴν μέριμναν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἐν γένει
συμφερόντων τῶν Νήσων καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἐν
καιρῷ ἀπὸ τῆς τυραννίας τῶν ἐπιδρομέων ἀντὶ πά-
σης θυσίας.

Τοιούτων ἕνεκα γεγονότων καὶ ἐκ τοιούτων ἀφορ-
μῶν καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν συμπαγεὶς ὁ ἡμέτερος
Σύλλογος, ὥρισε καὶ ἐπέτειον αὐτοῦ ἑορτὴν τὴν ἡ-
μέραν ταύτην, ἀλησμόνητον ἡμέραν τῆς θαυμαστῆς
διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας
ἐκείνης, ἣτις, ὡς πάντες ἐνθυμούμεθα καὶ οὐδέ-

ποτε θὰ λησμονήσωμεν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο συνεκίνησε καὶ συνεκλόνησε τὴν ἔθνικὴν ψυχὴν. Καὶ εἶναι αὕτη ἡ πρώτη ἑορτή, ἣν χαρμοσύνως τελεῖ σήμερον ἐπ' αἰσίοις ὁ «Πανησιωτικὸς Σύλλογος» καὶ καθ' ἣν ἔλαχεν εἰς ἐμὲ ὁ κλῆρος νὰ λαλήσω πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ταύτης θέσεως τὰ προσήκοντα τῇ περιστάσει.

Λίαν εὐστοχος καὶ ἐξόχως ἐπιτυχὴς καὶ ἀληθῶς ἐμπνευσμένη ὑπῆρξεν ἡ ἰδέα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς ἰδιαιτέρας ἑορτῆς τοῦ Σουλλόγου ἡμῶν. Ἡ ἡμέρα αὕτη δέον νὰ καθιερωθῇ, οὐχὶ μόνον ὡς ἐξιδιασμένη Σουλλόγων καὶ Σωματείων ἑορτή, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ἀναχθῇ εἰς περιωπὴν περιφανεστάτης παγελληνίου ἑορτῆς καὶ πανηγύρεως, διότι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἐκοίθη θάνατος ὁ ἑλληνικὸς αὐτῆς αὐτῆς ἡ ἱστορικῆς ὑπαρξίς καὶ τύχη καθόλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς. Ἡ ἡμέρα αὕτη πρέπει νὰ διατελῇ ἔσσαι ἢ ἱερωτέρα καὶ ἱστορικωτέρα διὰ τὸν ἐν γένει Ἑλληνισμόν ἡμέρα διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν παθῶν καὶ τῶν συμφερόντων, πᾶσαι αἱ μαχθηραὶ ἐγκληματικαὶ σκοτίων ἀνθρώπων προσπάθειαι, αἱ συνομόσασαι σατανικῶς νὰ ὀδηγήσῃσι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ὀλόκληρον εἰς αἰωνίαν ἱστορικὴν ἄδοξον καὶ ἄσκοπον φθορὰν καὶ ἀφανισμόν, διὰ συμμετοχῆς καὶ ἡμῶν εἰς τὸν παρόντα πόλεμον, πᾶσαι αἱ πονηραὶ ἐθνοκτόνοι αὐταὶ δυνάμεις συνετρέβοντο διὰ τοῦ θαύματος τῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας ἐκείνης, καθ' ἣν οὐδεμία ἐπιστήμη ἀνθρώπων ἠδυνήθη νὰ χορηγήσῃ σωτηρίας θεραπείαν.

Ὅντως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διεδηλώθη ἀδι-

αμφισβητήτως ἡ δαυμλὴς εὐμένεια τῆς ἐπὶ τῆς
ἱστορικῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἔθνους ἡμῶν χάριν ὑψη-
λῶν ἐκπολιτιστικῶν σκοπῶν ἐνδελεχῶς καὶ κατὰ προ-
νομοῦχον ἐξαίρεσιν ἐπαγρυπνούσης Θείας Προνοί-
ας. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διετρανώθη πανηγυ-
ρικῶς τὸ ὑπὸ τῆς ἀλαθῆτου ἐθνικῆς συνειδήσεως
ἐνδομύχως καὶ μετ' ἀκλονήτου πίστεως διὰ τῶν αἰώ-
νῶν προσβευόμενον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος
εἶναι φαινόμενον ἐξαιρετικὸν καὶ θαυμαστὸν ἐν τῇ
ἱστορίᾳ τοῦ Γένους ἡμῶν, ὅτι εἶναι ὁ Βασιλεὺς,
ὅστις «οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός,
οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθη».
ἵνα πραγματώσῃ τὸ μέγα ὑπὲρ τοῦ παγκοσμίου
Πολιτισμοῦ ἱστορικὸν ἰδεώδες τοῦ Ἑλληνικοῦ
Γένους. Ἡ ἱστορικὴ τοῦτέστιν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ
κόσμῳ ἐμφάνισις τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου δὲν
δύναται νὰ ἐξηγηθῇ κατὰ τοὺς κοινούς ἱστορικοὺς νό-
μους καὶ κατὰ τὰς συνήθεις ἀντιλήψεις τῶν φιλοσο-
φούντων ἐπὶ τῶν τῆς Ἱστορίας. Μόνον ἡ καθολικὴ
τοῦ Ἔθνους πίστις καὶ ἔμπνευσις δύναται νὰ ἀποκα-
λύψῃ τὴν ἀνθεντικὴν ἐρμηνείαν τῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ
καὶ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας θαυματουργηθείσης ταύτης
ἀναστάσεως τοῦ ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει οὐδέποτε
ἀποθανόντος ἰδεώδους τῶν Πανελλήνων Αὐτοκρά-
τορος καὶ Αντρωτοῦ τοῦ δυναστευομένου Γένους.
Κατὰ ταῦτα ὁ εὐκλεῶς σήμερον ἀνάσσειν πρῶτος μετὰ
τὴν πτώσιν τῆς ἡμετέρας μεγάλης κοσμοσωτηρίου
Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου ὀρθόδοξος Ἑλλην
Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, δὲν ἐγεννήθη, δὲν ἦτο δυ-
νατὸν νὰ γεννηθῇ ὡς οἱ κοινοὶ πάλαι καὶ νῦν βασιλεῖς
τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἐν ταῖς ἀνεξερευνήτοις ὑπὲρ τοῦ
Ἔθνους ἡμῶν βουλαῖς τοῦ Θεοῦ ἢ τὰ ἀνθρώπινα
πάντα πρὸς τινα ἀγαθὸν ἱστορικὸν σκοπὸν κατευθύ-

νοισι. Πρόνοια συνελάμβανεν ἡ ἐφορῶσα τὰ τοῦ κόσμου ὑπερκόσμιος Δικαιοσύνη ἐκυφόρει καὶ ἡ πᾶσαν ἱστορικὴν κακουργίαν ἀδυσωπῆτως ἐκδικούσα τιμωρὸς Νέμερις ἔφερον εἰς τὴν ὑπαρξιν τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον ὡς τὸν ἀπ' αἰῶνων ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως μετ' ἀδιασείστου πίστεως καὶ ἐλπίδος ἀναμενόμενον.

ΕΚΚΛΗΚΗΤΗΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Οὐχὶ δηλαδὴ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλ' ἀνάγκη ἱστορικὴ ὑψίστη ἀνύψου ἐν τῇ ἐνεργῶ ἱστορικῇ σκηνῇ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου Κωνσταντῖνον τὸν ΙΒ'. Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα ἀλλ' αὐτὴ αὕτη ἢ ἐν τῇ ἀλληλουχίᾳ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων μυστηριωδῶς δρωσα θεία Ἀνταπόδοσις ἐγέννα τὸν αἶμα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ὄργανον θείας βουλῆς καὶ θείας δίκης. Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλὰ ἀναπόσπαστος ἀπαίτησις τῆς ἱστορικῆς ἐκδικήσεως ἐξαιετο τὸν Μέγαν Ἰωάννην τοῦ Μεγάλου Μαρομαρομένου. Οὐχὶ σὰρξ καὶ αἷμα, ἀλλὰ τοῦ ὅλου Γένους ἀπαράθραυστος πίστις καὶ πεποίθησις ἐπὶ ἀνταποδίδοντα Κύριον, ἐπὶ τιμωροῦσαν Δικαιοσύνην, πόθοι καὶ ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι καὶ παραδόσεις ἐθνικαὶ καὶ πατριωτικὰ ιδεώδη καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις αἰῶνων πικρᾶς δουλείας μαῦρα δάκρυα καὶ πόνοι καὶ στεναγμοὶ, συμφοραὶ καὶ θλίψεις καὶ δοκιμασίαι τῶν τυραννουμένων Ἑλλήνων, ἰδοὺ τί ἐγέννησαν, ἰδοὺ τί ἐγαλούχησαν, ἰδοὺ τί ἀνέθρεψαν, τί ἐμόρφωσαν, τί ἀνέπτυξαν, τί ἐγιγάντωσαν τὸν Μέγαν, τὸν Τιτᾶνα τὸν Θεόπεμπτον τιμωρὸν τοῦ θεοστρυγοῦς ἐκείνου ἱστορικοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ πρὸ 464 ἐτῶν ἠνοσιοιουργεῖτο κατὰ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ κόσμου ἐπὶ τῶν τειχῶν καὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ τραγικῶς ἅμα καὶ μεγαλοπρεπῶς λίπτοντος Βυζαντίου.

Τοιοῦτος γεννηθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος, Αὐτοκράτωρ, Ἐκδικητὴς Πρωτότοκος, Πρωτόθρονος τῆς ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους οὐδέποτε οὐδαμῶς καταλυθείσης, ἀλλ' ἐν τῇ ἱστορίᾳ νῦν ἀνεγειρομένης νέας Ἐθνικῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἔλαβεν ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν «τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄψεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ».

Ἔλαβε τὴν ἱστορικὴν ἐντολὴν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄψεων πάσης προδοσίας, ἐπάνω σκορπίων πάσης ἐγκληματικῆς ἐπιβουλῆς, ἐπάνω πασῶν τῶν δυνάμεων πάσης ἐωσφορικῆς ἐμπαθείας, πάσης ἱεροκαλήλου ἀσυνειδησίας, πάσης πατριδοκαλήλου ἀναισχυντίας.

Ἄλλ' ἔλαβε καὶ τὴν θεῖαν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν παπῶς ὁμοῦ καὶ ἀοράτου ἐχθροῦ, ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ θανατοῦ.

Μάλιστα τοῦ θανάτου.

Ὅτε ἐν καιρῷ τῆς ἀσθενείας Του ἐκείνης πρὸ διετίας ἀσθενῆ τινα πνεύματα ἐθροισθῆσαν, καταληφθέντα ὑπὸ φόβου περὶ τῆς ἀτιμῆτου ζωῆς Του, ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ ἴστατο ἀπτόητος ὅλως καὶ ἀτάραχος. Συνησθάνετο βαθύτατα καὶ κατεῖχε τὴν ἐκ τῆς Ἱστορίας ἀσφαλεστάτην γνῶσιν καὶ πληροφορίαν ἢ ἐθνικὴ ψυχὴ, ὅτι ὁ Τιμωρὸς Αὐτοκράτωρ, ὁ μέλλον νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐν Βυζαντίῳ τὴν διὰ τῆς πώσεως αὐτοῦ δεινῶς ὑβρισθεῖσαν ἱστορικὴν δικαιοσύνην καὶ νὰ ἐκδικήσῃ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν θρόνων τὸ κατὰ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ κόσμου κατατολμηθὲν ἐκεῖνο ἀνοσιούργημα, δὲν ἀποθνήσκει, ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἐχρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱστορίας νικητῆς καὶ θριαμβευτῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Μάλιστα, Πανέλληνες, θαρσεῖτε μὴ θορυβεῖσθε· ὁ

ἀπ' αἰώνων πανελληνίως προσδοκώμενος Παράκλητος τῆς Ἱστορίας εἰς κράτος κοινού θανάτου δὲν δύναται νὰ ὑπόκειται. Ὅτι ὄντως τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτι οὐδαμῶς σφάλλει ἐν τούτῳ ἡ φωνὴ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, τρανὴ ἀπόδειξις, ἀπόδειξις σύγχρονος, ζωντανή, ἐμπράγματος, ἔστωσαν διὰ τοὺς ἀπιστοῦντας καὶ ἀμφιβάλλοντας τὰ ὑπὲρ λόγον μὲν καὶ ἔννοϊαν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητα ψηλαφητὰ γεγονότα τῆς διασώσεως Αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀσθενείας Του τὸ πρῶτον, ἀπὸ τῶν φλογῶν τοῦ Τατοῦτου μετὰ ταῦτα καὶ ἔναγχος ἀπὸ τῶν ὀβίδων, αἱ ὁποῖαι κατὰ λάθος πάντως διηυθύνθησαν κατὰ τῶν Ἀνακτόρων Του.

«Μὴ ταρασσέσθω λοιπὸν Ἕλληνας καρδία μηδὲ δειλιάτω». — Ὡς κοινὸς βροτὸς δὲν ἀποθνήσκει ὁ Κωνσταντῖνος. — Ὅταν ἐπισητῇ ἡ ἀγία ἐκείνη ἱστορικὴ ὥρα, καθ' ἣν κλεῖσει Θεοῦ καὶ ἐπινεύσει τῆς Ἱστορίας, θὰ βροντήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Καμπάνα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ, τότε ἀλλὰ καὶ μόνον τότε θὰ κληθῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ κοιμηθῇ ἀθάνατος ὑπὸ τὴν ἀγίαν σκιάν τοῦ μαρμαρωμένου Ὁμωνίμου Του, ἀγρυπνος αἰώνιος φρουρὸς τῆς Πόλεως τῶν Κωνσταντίνων κατὰ πάσης οἰασθῆποτε, ὀπονθεθῆποτε, ὀποιοιωνθῆποτε κατακτητικῆς βολῆς καὶ φιλοκτεάνου βλέψεως.

Διὰ τοῦτο μὴ πλανᾶσθε ἔθνη καὶ φυλαί, ὅσαι ἐποφθαλμιᾶτε εἰς τὴν Πόλιν μας.

Μὴ πλανᾶσθε Ἄρχοντες λαῶν καὶ Κυβερνήται, ὅσοι ὑβρίζοντες ἀνέρωσ τὴν Ἱστορίαν, βυσοδομεῖτε ἀυστόλως καὶ δευτέραν βεβήλωσιν τοῦ μεγαλωνύμου ἐκείνου Βυζαντινοῦ Ναοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλληνικὴ μεγαλόφρων καὶ μεγαλουργὸς εὐσέβεια τῶν πατέρων μας ἀκατάλυτον ἀνήγειρεν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Σοφίαν.

Μὴ πλανᾶσθε.

Μάθετε τὰς ρήσεις τῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἱστορίας ὑπεράνω παντὸς γῆνιου ὑπολογισμοῦ λαλοῦσης καὶ χρησιμοδοτοῦσης Πυθίας. Μάθετε τὰ ἀλάνθαστα θέσφατα τῶν Δελφῶν τῆς πανελληνίου ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ γνῶτε ὅτι ὁ ἀξιωθεὶς τοῦ ὑψίστου, τοῦ τιμιωτάτου τῶν ἱστορικῶν χρησιμῶν καὶ ἐνταλμάτων Κωνσταντῖνος ὁ Ἐκδικητῆς, δὲν ἐγενήθη ἵνα ἀνάσῃ ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς Ἱστορίας ἵνα, ἐκτελῶν προαιώνιον Αὐτῆς Βουλὴν καὶ ἀπόφασιν, καταργάσῃ μὲ ἀίδιον ἱστορικὴν αἴγλην καὶ λαμπηδόνα ἀνέσπερον Πρωτοτόκου Πρωτοθρόνου Αὐτοκράτορος τοὺς πανευκλείεις τοῦ Βυζαντίου Θρόνους.

Τὴν βουλὴν ταύτην καὶ ἀπόφασιν τῆς Ἱστορίας πρὸς στοιγιμὸν μὲν καὶ κοινότητα καὶ ἐμπνευσιν τοῦ θεῶς δοκιμασμένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὰς αἰχμῆς δὲ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἐναντίων δυνάμεων ἐκύρωσαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν καὶ κατέδειξαν ἐμφανέστατα ἀληθῶς θεοβούλητον ἀπόφασιν τὰ ἀλλεπάλληλα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐκτυλιχθέντα μεγάλα καὶ ἐξαισία θαύματα τῆς διασώσεως τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας Του διὰ τῆς ὑπερφουδῆς μεσολαβήσεως τῆς χάριτος τῆς Παναγίας, τῆς διασώσεως Αὐτοῦ κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν τοῦ Τατοῦ, τὸ θαῦμα τῆς διασώσεως Αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀβίδων τῆς 18ης Νοεμβρίου π. ἔ. καὶ δὴ τὸ πρὸ τοῦ ἐκθάμβου καὶ ἐκπλήκτου κόσμου τερατουρογούμενον σήμερον, αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἄφραστον θαῦμα τῆς ἡρωϊκωτάτης καὶ μοναδικῆς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ Ἱστορίᾳ ἀγογγύστου ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας καὶ Βασιλείας ἐγκαρτερήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐν τῷ τραγικῷ μαρτυρίῳ τῆς πείνης καὶ τῶν ἄλλων σκληροτάτων καὶ ὁμοτά-

των βασάνων καὶ ταλαιπωριῶν τοῦ ἀπὸ ἑξαμήνου παρὰ πᾶν δίκαιον καὶ παρὰ πάντα θεῖον καὶ ἀνθρώπινον νόμον ἑξακολουθοῦντος ἀποκλεισμοῦ.

Ἄς μὴ ματαιοπονῶσι λοιπὸν θεομαχοῦντες ὅλοι οἱ ὀσοιδήποτε καὶ οἰοιδήποτε καὶ ὀπουδήποτε πολέμιοι τοιοῦτου Θεοφρουρήτου καὶ Θεοσώστου Βασιλέως. Ἄς μὴ λακτίζωσι πρὸς κέντρα. Τὴν μὲν ζωὴν Αὐτοῦ σκέπει Αὐτὸς ὁ Θεὸς, διὰ τοῦ ἀγρούπνου ὄμματος τῆς Παναγίου Μητρός Του. Ἡ Ὑπέρομαχος Στρατηγός, ἡ μέχρη τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδέποτε παύσασα, οὐδὲ μέλλουσα ποτὲ νὰ παύσῃ ἀγρουπνοῦσα καὶ φυλάττουσα φυλακὰς ἐν τῇ νυκτὶ τῆς δουλείας ὑπὲρ τῆς Βασιλευούσης Πόλεως, ἡ εἰς πᾶσαν ἀρπακτικὴν ἀπαίτησιν νέων βαρβάρων κατακτητῶν ἀπαντῶσα μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τῆς Ἐπιτολόφου συναγρουπνοῦντος Μισομαρωμένου κτῆν δὲ Πόλιν οὗ σοι δίδομεν, ἡ οὕτω ὑπὲρ τοῦ δικαιοῦχου Ἔθνους ἡμῶν φρουροῦσα τὴν Πόλιν Αὐτῆς Παναγία δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ σκεπῆ ἐν κινδύνῳ καὶ νὰ μὴ περισσώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ προσφορισμένου ἀνωθεν ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ Τῆς νὰ βασιλεύσῃ ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ταύτῃ Πόλει Αὐτῆς.

Τὸν δὲ Θρόνον Αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν ἡ Ἱστορία ἐπὶ τὴν ἀδάμαστον ἐθνικὴν ψυχὴν. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Β΄, ἀνάσσει ἐν ταῖς καρδίαις τῶν Πανελλήνων ἀπὸ τὴν ἐποῦριον τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου. Καὶ ὅπως οὔτε ὁ Πορθητῆς, οὔτε οἱ λοιποὶ πάντες διάδοχοι αὐτοῦ φοβεροὶ Σουλτᾶνοι, οὔτε ἡ γνωστὴ ἀραδαειγμάτιστος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ δουλεία τῶν Τούρκων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκθρονίσουν τὸν Διάδοχον τοῦ Παλαιολόγου ἐκ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, οὔτως οὐδεμία ἐν τῷ κόσμῳ δύναμις οὐδέποτε οὐδαμῶς εἶναι ἱκανὴ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον νὰ

κλονίση τὸν Θρόνον τοιούτου Βασιλέως. Μία καὶ μόνη ὑπὲρ κόσμον καὶ ἄνθρωπον δύναμις εἶναι τεταγμένη ἄνωθεν νὰ ἐπιτελέσῃ ἐν καιρῷ, οὐχὶ ἐκθρό- ἀλλὰ μετενθρόνισιν Αὐτοῦ.

Ἡ δύναμις ἐκείνη, ἣτις διέσωσε τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐκείνου κατακλυσμοῦ, καθ' ὃν ἤφρα- νίσθησαν καταποντισθέντα τὰ Ἔθνη πάντα τῆς ἀρ- χαιότητος· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἣτις ἐκ τάφου ἀνέστη- σεν ἡμᾶς εἰς νέαν ἐν Βυζαντίῳ ὑπεχλιετῆ ἀπαράμιλλον ἱστορικὴν ζωὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν σταδιοδρομί- αν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου παντὸς ἀπὸ ἐκ- βαρβαρώσεως, ἡ δύναμις ἐκείνη, ἣτις πεσόντας ἡ- μᾶς ἀνέστησε πάλιν εἰς νέαν πολιτικὴν ζωὴν· ἡ δύ- ναμις ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποία καὶ διὰ τῆς ὁποίας ὁ σύγ- χρονος Ἑλληνισμὸς ἐπέτελεσε τὰ πολεμικὰ μεγα- λουργήματα τοῦ 1912 καὶ 1913· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἣτις, συγκερατῆσασα ἡμᾶς δι' ὃ τοῦ ἥρωος μάρτυρος Βασιλέως ἡμῶν μακρὰν τὴν ἀπὸ τριετίας κατακλυ- νέντος τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἱστορίαν παγκοσμίου ἀνθρωποφθόρου ἀλληλοσπαραγμῶν, διεφύλαξε τὸν Ἑλληνισμὸν σύμπαντα ἀπὸ αἰωνίου ἱστορικοῦ ὀλέ- θρου· ἡ δύναμις ἐκείνη, ἣτις ἐκ θανάτου ἐρρῶσατο Αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἀσθένειάν Του καὶ κατὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ Τατοῦ καὶ κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τῶν Ἀνακτόρων Του αὐτὴ καὶ μόνη ἡ δύναμις εἶναι ἐντεταλμένη ἐν καιροῖς καὶ χρόνοις, οὓς ἐν χερσὶν ἔχει Θεὸς ὁ Ὑψιστος, νὰ καταβιάσῃ τὸν Κωνσταν- τῖνον ἀπὸ τῶν Ἀθηναϊκῶν Του Θρόνων, ἵνα ἐν ἀστρα- παῖς καὶ βρονταῖς καὶ ἀλλολαγμοῖς τῆς ἱστορίας Τὸν ἀναβιάσῃ ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῶν Παλαιολόγων καὶ τὸν προσφωνήσῃ ἐνθέως :

«ΣΥ ΝΙΚΑ, ΑΥΓΟΥΣΤΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ».

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΗΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ)

ΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Συντεθείσα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Εὐχολογίας ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης Βασιλείου καὶ ἀπαγγελθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πρὸ τῶν Ἀνακτόρων κατὰ τὴν λιτανεῖαν, τὴν γενομένην τὴν 12ην Δεκεμβρίου 1916 ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Σπ. ριδωνος.

Οἰκτίριμον, Εὐσπλαγγνε καὶ Ἐλεῆμον Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν· Βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριε τῶν κυριευόντων· Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν, Ἁγίε Ἁγίον, ἐπίβλεψον οὐρανόθεν καὶ ἐπίσκεψαι σήμερον ἡμᾶς λιτανεύοντας καὶ ποιουμένους Σοὶ ἐν καταλύσει προσευχάς, ἐντεύξεις καὶ ἰκεσίας ὑπὲρ ὑγείας ἰσχυρᾶς, εὐημερίας, μακροημερεύσεως, κράτους, νίκης, θριάμβων καὶ πάσης εὐκλείας τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ Θεοφυλάκτου Βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίνου, τῆς εὐσεβεστάτης ἡμῶν Βασιλίσσης Σοφίας, τοῦ εὐσεβεστάτου Μαδόχου Αὐτῶν Γεωργίου, τῆς εὐσεβεστάτης Βασιλομήτορος Ἐλένης τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλοπαίδων, πάντος τοῦ Παλατίου, τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Στρατοῦ.

Ἐνώτισαι τὴν δέησιν ἡμῶν, Ἁναξ ἀνάκτων, καὶ νεῦσον εἰς ἐπικλήσεις ἰκετῶν Σου.

Περίβαλε διὰ τῆς πανσθενοῦς θεϊκῆς Σου χάριτος πάντοτε καὶ ἐν παντὶ τὸν Μέγαν καὶ ἡρωϊκώτατον Βασιλέα ἡμῶν Κωνσταντίνον, τὸν Ἐλευθερωτὴν.

Ἀγγελικαῖς παρεμβολαῖς Αὐτὸν περιφρούρησον.

Διαφύλαττε Αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπηρείας ἀντικειμένης.

Διάσφραξε Αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς, βεβήλου διανοίας καὶ ψυχῆς ἐσκοτισμένης.

Ἐπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας Αὐτοῦ πάντα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Ἐνδύσον Αὐτὸν δύναμιν ἐξ ὕψους.

Περίφρασον Αὐτὸν τῇ πανοπλίᾳ τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος.

Ενίσχυσον τὸν βραχίονα Αὐτοῦ ἐν τῇ ὑψηλῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ μερίμνη καὶ ἀόκνω ἐπαγρουπήσει ὑπερσπουδαίως σου σωτηρίας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Γενοῦ μετ' Αὐτοῦ καὶ μετὰ σύμπαντος τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ Στρατοῦ ὡς μοχητῆς ἰσχυρός, ὅτι οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ Σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις.

Κατίσχυσον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ Σοὶ πεποιθήσαμεν καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου τεθαρόρηκαμεν καὶ πιστωθῆτω δὴ τὸ ρῆμά Σου, Κύριε, ὃ ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς, ὅτι μεθ' ἡμῶν εἶ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Καὶ ὑψωθῆτω κέρας Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων.

Καὶ καταισχυνηθῶσαν οἱ διαφρονεῖς καὶ θλίβοντες ἡμᾶς καὶ τὸν φιλογενέστατον ἡμῶν Βασιλέα Κωνσταντίνον.

Καὶ πτοηθῆτωσαν οἱ ἐκφοβούμενοι ἡμᾶς. Καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν οἱ πιέζοντες καὶ καταδυναστεύοντες καὶ μισοῦντες ἡμᾶς δωρεάν.

Καὶ συντριβῆτω ἡ ἰσχύς αὐτῶν καὶ ἡ βία αὐτῶν μὴ ὑπορξάτω.

Καὶ γνώτωσαν ἅπαντες, ὅτι ὄνομά Σοι Κύριος· Σὺ μόνος Ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ Σῶ καὶ τῇ δυνάμει τῇ Σῆ κραταιούμενος ὁ χριστὸς τοῦ Κυρίου, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ Βασιλεὺς ἡμῶν σῶζει τὸν περιούσιόν Σου Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ ἐπαπειλούντων κύκλων κινδύνων καὶ συμφορῶν πολέμων καὶ ἐπιδρομῶν.

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020645